

Acı(Pieta,2012), ünlü Koreli yönetmen Kim Kim Ki Duk'un Venedik Film Festivali'nde bu yıl Altın Aslan kazanan son filmi. Fiziksel acıyla ruhsal acının tüm boyutlarını ekrana taşıyan film, insan doğasının farklı bir yanını ön plana çıkarırken arka planda Hristiyan mitolojisine ait bazı sembolleri kullanıyor. Zira filme adını veren *Pieta*, kelimesi Hz. Meryem'in Hz. İsa'nın cesedine sarılıp ağladığı görüntüye verilen dini bir kelime. Bu kelime, Hristiyanlık'ta sonsuz acıyı ve çileyi betimlemekte de kullanılıyor ki filmin afişi de bu sembole atıfta bulunuyor.

Filmin başkahramanı Kang-do, sanayi bölgesindeki yoksul esnafın başına musallat olmuş bir sigorta şirketi için tahsilat yapan ve ödeyemeyen kişileri sakat bırakıp onlara hem fiziksel hem de ruhsal acılar yaşatan biri olarak seyirci karşısına çıkıyor. İfadesiz yüzünde hiçbir duygu bulunmayan bu adamı ona o gün kimden tahsilat yapması gerektiğini haber veren patronu dışında kimse aramıyor. Acıyı hayatının baş köşesine koyan Kang-do, hikayenin ilk statüko kısmında insanlıktan pek de nasibini almamış, kimseyle iletişim kurmayan biri olarak canlandırılıyor. Her dükkanda insanlara çığılıklar attıracak acılar yaşatırken sakat ve işsiz kalan bu insanların hayatının nasıl bir drama dönüştüğünü görmüyor bile. Hayatında sevgisizliği acıyla bastıran Kang-do, evde bile bıçak talimi yapıyor ve tavuğu elleriyle kesiyor. Ancak çok geçmeden annesi iddia eden bir kadın ortaya çıkıyor ve o an, statüko kırılmaya başlıyor. İlk başlarda bu kadına inanmasa da kadının samimiyeti ve şefkati karşısında daha fazla dayanamıyor. Bu kadının hayatına girmesiyle insani yanını keşfeden Kang-do, önce etrafındaki bin bir türlü acıyı fark ediyor, ardından kaybetme korkusunu tadıyor ve bu kez onun çilesi başlıyor.

Filmde en çok dikkat çeken unsur, seyircinin Amerikan filmlerinde görmeye alıştığı siyah ve beyaz keskinliğiyle belirlenen

karakterlerin yerine, yaşadığı acılar neticesinde iyiyken kötüye, kötüyken iyiye dönüşebilen *insan* karakterlerin kullanılması.

Aslında Kang-do, annesine alışırken ünlü psikanalist Lacan'ın ortaya attığı basamakları takip ediyor. Onu ilk andan itibaren gölgesi gibi takip eden yabancı kadın ise gördükleri karşısında acı çekiyor. Oğlunun yaptıkları ve davranışları bir doğum sancısı gibi kadının canını yakıyor. Kang-do, annesi olduğunu iddia eden kadın ortaya çıktıktan kısa bir süre sonra Lacan'ın teorisindeki ismiyle *reel* periyodu yaşama başlıyor. Kafası oldukça karışık olan yeni doğmuş bir bebek hiçbir hissi olmayan Kang-do, etrafındaki dünyanın gerçeklerini ve gerekliliklerini kavramaktan aciz kalıyor ki onun bu reel dünyadaki hissizliği sebep olduğu acıları idrak edememesinin de bir sebebi olarak algılanabilir. Kangdo'nun bu "yabancı" kadına alışması zaman alıyor. Birdenbire ortaya çıkan ve onu sürekli takip eden, evinin kapısında yatan, kapısını sürekli çalan ve gittiği yerlerde onu hep takip eden bu kadına öncelikle inanmıyor.

Bir üst basamak olan *sanal* kısmın ilk halkasında Kang Do, annesine kötü davranmaya başlıyor. Annesinin bunca yıl sonra neden karşısında çıktığını anlamaya çalışıyor, hatta acı çektiği insanlara "aile" kavramı ile ilgili sorular soruyor, onları annesinin önünde küçük düşürüyor ve tüm "annelere", annelik kavramına karşı içinde biriken nefretini kusuyor. Kendi annesine tecavüz etmeye yeltendiği sahne ise bu aşamanın sonu olarak kabullenebilir. Annesiyle cinsel olarak birlikte olamayacağını kabullenen Kang-do, bu kez annesi olduğunu iddia eden

bu kadını annesi olarak kabul ediyor ve onunla ilgili ideal bir dünya kurmaya başlıyor. Evini toparlıyor, annesiyle birlikte yemek istiyor ve cellatlıktan artık keyif almamaya başlıyor. Aileyi ve acıyı anlamaya başladığı yer; sakat bırakmaya gittiği bir adamın, yeni doğan çocuğuna daha fazla para götürebilmek için sakat kalmayı kabullenmesi olurken –Kang-do ilk kez birini sakat bırakmaktan vazgeçiyor- mutluluğu annesi ile geçirdiği zaman diliminde buluyor. Onu kaybettiğini sandığı an ise ve “yeniden doğum” undan önce sebep olduğu acılarla teker teker yüzleşmesine sebep oluyor. Dilencilığe ittiği, tekerlekli sandalyeye mahkum ettiği karısı tarafından terk edilen, bir çadırda yaşamak zorunda kalan insanlarla yüzleşiyor Kang-do ve onlardan annesini serbest bırakmalarını diliyor.

Bazılarının intihar ettiğini duyuyor Kang-do ve tüm bu acılar onun içini acıtıyor. Ancak filmin sonunda tanık olduğu son keder, onun bu *sanal* dünyasını sona erdirirken onu gerçek anlamda bir insan yapıyor. Lacan’ın deyimıyla “babanın yasasını” kabulleniyor ve tüm insanlığın yaşadığı sembolik evrene giriyor.

Filmin ana kahramanı yeniden doğarken, seyirci aslında onun ilk adımlarına ve evreni keşfetme anlarına tanıklık ediyor. Doğumdan önce sebep olduğu kederler ve onun sonucunda hissettikleri ise filmin sonundaki gerçek son’a sebep oluyor. Kang-do, doğmadan önce işlediği günahlar için Hz. İsa gibi kendini feda etmek istiyor.

Kim Ki Duk, 2008 yılından 2011 yılına kadar 3 yıl ara vermişti ama geçen yıldan bu yana yoğun bir şekilde yaratıcılığını ekrana döküyor ve eskisinden daha *gerçek*, daha *insan* öyküleri yazıyor. Hayatın içindeki ve tüm insanların yaşamak zorunda olduğu kavramları bazen rahatsız edici bir şekilde anlatsa da tüm insanlığın evrensel öyküsünü anlatıyor. Bunu yaparken de basit ama etkili bir sinema dili kullanıyor ve herkese sesleniyor.

Burag Peksezer